

Bron: Het Parool 25 mei 1996

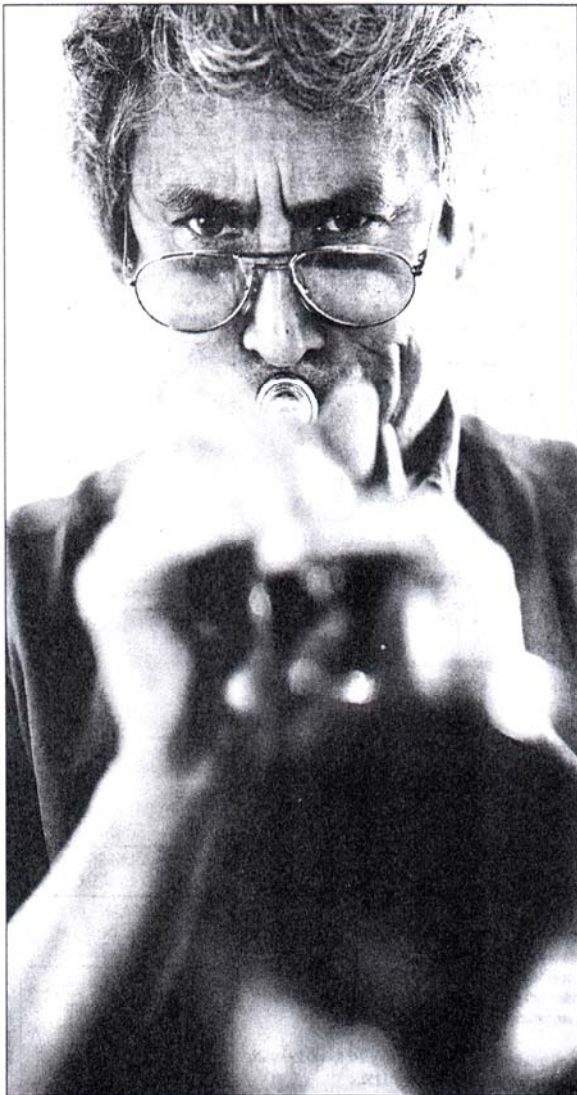
Door: Jeroen de Valk

Foto: Jacqueline de Haan

Rob Madna is geen nachtbraker

door JEROEN DE VALK

Rob Madna kruipt even uit zijn schulp. De veelgeprezen pianist en autodidactische trompettist, die maar zelden optreedt, komt maandag naar het Bimhuis. Hij zal daar concineren met het Dutch Jazz Orchestra ter ere van zijn 65ste verjaardag. "Ik hoef mij niet zo nodig te manifesteren; ik speel in de eerste plaats voor mijzelf."

Rob Madna

FOTO JACQUELINE DE HAAS

DE meeste jazzmusici zijn podiumdieren. Ze houden van het publiek, de aandacht en het applaus. Zelfs als ze doodziek zijn, kunnen ze het optreden niet laten. Oscar Peterson laat zich met een rolstoel naar de festivals vervoeren. Pim Jacobs trekt tussen zijn chemotherapieën door langs de schouwburgen. "Als ik een volle zaal zie, kikker ik helemaal op," zei Jacobs onlangs in deze krant.

Pianist Rob Madna denkt daar anders over. Hij is kernegezond en wordt door collega's op handen gedragen, maar heeft niet de behoefte zich te manifesteren.

"Al dat nachtbraken, dat gesjouw met apparatuur - het hoeft niet voor mij. Ik speel in de eerste plaats voor mijzelf, daarna voor mijn medemusici en pas daarna eventueel voor het publiek. Toch leid ik geen geïsoleerd bestaan. Ik ben docent aan het Hilversums Conservatorium en mijn leerlingen daar fungeren als klankbord. Er is altijd een levendige uitwisseling van ideeën. Heel inspirerend."

Maandag kruipt Madna even uit zijn schulp; hij zal dan in het Bimhuis optreden met het Dutch Jazz Orchestra. Op deze avond wordt tevens zijn dubbel-cd *Update* gepresenteerd. Madna zal te horen zijn als arrangeur, componist, pianist, synthesizerbespeler en trompettist. Pas na enig aandringen van DJO-saxofonist Albert Beltman kon het concert doorgang vinden. Madna, relativerend als altijd, laat weten dat hij het 'wel aardig' vindt om iets feestelijks te ondernemen ter gelegenheid van zijn pensionering; een week later wordt hij 65.

Rob Madna begon zijn loopbaan als een soort wonderkind. In zijn tienerjaren reisde hij door Europa met Rob Pronks Boptette, wellicht de eerste Nederlandse groep die moderne jazz speelde.

"Ik heb nooit pianoles gehad; als ik wist dat de juf zou komen, liep ik stiekem van huis weg. Ik was nou eenmaal een geboren autodidact, wilde alles zelf uitzoeken. Ik hoorde muziek in mijn hoofd en ik merkte dat ik gemakkelijk de juiste toetsen kon vinden. Ik luisterde - en luister nog steeds - vooral naar blazers als Miles Davis. Ik probeer ook zulke lyrische solo's te spelen. Met virtuoos pianospel in de trant van Oscar Peterson kan je meer indruk maken,

maar dat boeit mij niet. Ik ben überhaupt niet zo in pianisten geïnteresseerd."

Madna speelde in het begin puur op zijn gehoor; aanvankelijk kon hij geen noot lezen. Theoretische kennis verwierf hij pas toen hij op zijn 43ste een cursus harmonieeler ging volgen. Op dat moment had hij al naam gemaakt als bigband-arrangeur en een van Nederlands meest vooraanstaande bebop-pianisten.

"Ach ja, in het land der blinden is één oog koning, zullen we maar zeggen. Er was een tijd dat Frans Elsen en ik hier eigenlijk de enige moderne jazzpianisten waren. Het was dus niet zo moeilijk om uit te blinken. Zelf was ik nooit tevreden met mijn spel. Als iemand mij wilde complimenteren, reageerde ik hoogst geïrriteerd. Wat ik tegenwoordig speel, gaat toch heel wat dieper. Naar de platen van toen kan ik niet meer luisteren."

Het muzikantenbestaan viel hem tegen. "Je had engagements in nachtclubs en dan speelde je wekenlang iedere avond hetzelfde repertoire in dezelfde volgorde. Er ontstond een sleur. En ik vond het nachtleven verenderend. Je had soms te maken met lawaaiig publiek, dat om verzoekennummers brulde en dan geld op het podium smeet. Er werd ook zo veel gedronken... Bovendien had ik al snel een gezin en dat wilde ik niet verwaarlozen."

Madna stortte zich op een andere hobby: de wiskunde. Terwijl hij als musicus in zijn onderhoud voorzorg, rondde hij in twee jaar de driejarige cursus M.O. Wiskunde af. "Ook daar bracht ik mijn docenten tot wanhoop omdat ik altijd mijn eigen gang ging."

In februari 1960 werd hij leraar aan een middelbare school in Rotterdam Zuid. "Ik ben daar 25 jaar gebleven. Intussen ging ik wel door met spelen; soms moest ik na een late schnabbel' direct door naar school. Dat leverde niet zo heel veel problemen op omdat ik weinig slaap nodig heb; zes uur per nacht is voor mij ruim voldoende. Het optreden werd wel steeds sporadischer. Als iets mij niet beviel, kapte ik ermee. Ik heb nog wel in de jaren zeventig een eigen bigband gehad. De hele rietsectie van het DJO is daaruit voortgekomen."

Hij vestigde zich in Berkel en Rodenrijs en volgde, een beetje op een af-

stand, de ontwikkelingen in de Nederlandse jazz. Veel opzien baarde een interview waarin hij Misha Mengelberg voor 'een oplichter' uitmaakte.

"Misha had een act waarbij hij met een hengel in de piano zat te pelen. Ik vond dat onzin en dat zei ik gewoon. Ik heb nooit belangstelling gehad voor theater. Maar nu denk ik: 'Zolang hij mij niet lastig valt, gaat-ie z'n gang maar'. Thad Jones, mijn lichtend voorbeeld als arrangeur, heeft mij geleerd om overal iets positiefs in te zien. Wij Nederlanders hebben een zeur-cultuur, zijn geneigd overal op af te geven."

"In '85 ben ik gestopt met de wiskunde en les gaan geven op het Hilversums Conservatorium. Dat werk vereist veel flexibiliteit en creativiteit. Je krijgt elk jaar een nieuwe lading studenten en iedere leerling is totaal anders. Je moet een diagnose stellen en zorgen voor een lesprogramma op maat. Omdat ik zelf als student zoveel vrijheid wilde, probeer ik de leerlingen niet in een keurslijf te dwingen. Ik respecteer hun stijlen en voorkeuren. Maar natuurlijk probeer ik wel hun horizon te verbreden."

"In de komende tijd wil ik vooral gaan werken aan mijn eigen muzikale ontwikkeling. Daarom blijf ik nog een paar jaar verbonden aan het conservatorium, twee dagen per week. Dat houdt me jong. Via de leerlingen kom ik in contact met stromingen als fusie, dingen van Wayne Shorter en Joe Zawinul. Die muziek boeit mij. Als ik improvisatieles geef aan trompettisten, krijg ik voortdurend technische tips van de studenten. Want mijn trompet-techniek is gebrekkig, ook op dat instrument ben ik autodidact. Oh, ik heb nog zo veel te leren."

Rob Madna speelt op maandag 27 mei met het Dutch Jazz Orchestra in het Bimhuis, Amsterdam. Aanvang 21 uur. De dubbel-cd *Update* verschijnt op het label Dutch Jazz.